

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2715204829
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2715204829.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v spore žalobcu: I. X., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXXX/X, R., zastúpený splnomocnencom: Právne centrum s.r.o., so sídlom Mýtina 42, Bratislava, IČO: 36 698 873, proti žalovanému: 1/ BAUMANN, s.r.o., so sídlom Potočná 252/22, Skalica, IČO: 36 253 804, 2/ HOHES TATRAS s.r.o., so sídlom Potočná 175/73, Skalica, IČO: 47 678 321, 3/ HS-TS s.r.o., so sídlom Ružová 175/8, Skalica, IČO: 47 914 629, všetci žalovaní zastúpení advokátom: JUDr. Ľubomír Vanek, so sídlom Škarniclovská 1, Skalica, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 21. júna 2018, č.k. 2C/189/2015-208, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaní 1/, 2/, 3/ **m a j ú** voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním prvým výrokom žalobu zamietol a druhým výrokom žalovaným priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie čl. 8, § 60, § 61, § 62, § 137, § 153, § 207, § 255 ods. 1, § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 34, § 37 ods. 1, § 38, § 39, § 49, § 133, § 589 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že považoval žalobcu za procesne spôsobilú stranu sporu a pokračoval ďalej v konaní, nakoľko v trestnej veci žalobcu vedenej pod sp. zn. ČVS:ORP-59/VYS-SI-2017 dňa 12.01.2018 vypracoval MUDr. Ivan André, PhD. znalecký posudok č. 02/2018, z ktorého záverov vyplýva, že žalobca je v súčasnej dobe schopný chápať zmysel trestného konania, nemá kognitívne funkcie závažnejšie narušené, je teda schopný zapamätať si a vnímať javy vo všeobecnosti, ako aj vo vzťahu medzi nimi, pričom jeho duševná porucha nemá/nemala podstatnejší vplyv na rozpoznávacie a ovládacie schopnosti. Podľa judikovaného stanoviska NS SR, sp. zn. 1Cdo 56/2003, ak je odporca zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník spornej nehnuteľnosti, navrhovateľ má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva, lebo len také súdne rozhodnutie môže byť aj podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobca v danom konaní preukázal svoj naliehavý právny záujem na danom určení a to voči žalovanému v 3. rade, ktorý je v evidencii nehnuteľností zapísaný ako vlastník sporných nehnuteľností. Vecne pasívne legitimovaným subjektom v konaní, ktorého predmetom je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je iba ten, kto je ako vlastník zapísaný v katastri nehnuteľnosti. Iba vo vzťahu k tomuto subjektu môže rozhodnutie súdu o žalobe žalobcu o určenie vlastníckeho práva byť spôsobilým podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Nedostatok vecnej legitímácie, ako stav vyplývajúci z hmotného práva, je dôvodom na zamietnutie žaloby. So zreteľom na uvedené súd prvej inštancie žalobu smerovanú voči žalovaným v 1. a 2. rade z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie zamietol. Súd prvej

inštancie mal za to, že žalobca v konaní nepreukázal žiadnu takú skutkovú okolnosť, ktorá by mala spôsobovať vadu vôle, t.j. nedostatok slobody, vážnosti, určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu. Z výpovede žalovaného v 1. rade (konateľa spoločnosti BAUMANN, s.r.o.) mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca sám, zo svojej vôle, oslovil žalovaného za účelom možnej kúpy predmetných nehnuteľností a následne aj predávajúci pripravil návrh kúpnej zmluvy. Žalobca toto tvrdenie v konaní nevyvrátil. Nemožno preto hovoriť o nedostatku vôle žalobcu pri uzavieraní kúpnej zmluvy. V konaní rovnako žalobca nepreukázal ani ďalšiu skutočnosť, ktorá by spôsobovala neplatnosť právneho úkonu, a to, že právny úkon nebol urobený vážne, keď bolo preukázané, že žalovaný prejavil skutočný záujem o kúpu predmetných nehnuteľností a chcel zmluvu uzavrieť. Z konania žalobcu, ktorý ponúkol žalovanému nehnuteľnosti na predaj, pripravil návrh kúpnej zmluvy, zmluvu osobne podpísal, svoj podpis overil, podal návrh na vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného v 1. rade rovnako nemožno usudzovať, že svoju vôľu uzavrieť kúpnu zmluvu len predstieral. Súd prvej inštancie mal za to, že právny úkon, uzavretie kúpnej zmluvy, je taktiež dostatočne určitý a zrozumiteľný, keď právny úkon bol zrozumiteľne pomenovaný, išlo o kúpnu zmluvu, zmluvné strany boli v zmluve dostatočne určené a rovnako aj predmet právneho úkonu. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie dospel k záveru, že právny úkon, uzavretie kúpnej zmluvy zo dňa 24.01.2014 spĺňa náležitosti právneho úkonu v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 OZ. Skutočnosti udávané žalobcom (finančná situácia žalobcu, nemožnosť splácať úver) predstavujú tieseň (hospodárske, sociálne alebo obdobné pomery osoby, v ktorých sa ocitla z objektívnych príčin a ktoré na ňu pôsobia tak, že prejaví vôľu uzavrieť zmluvu aj v prípade, keď by ju inak neuzavrela), s ktorou však Občiansky zákonník spája iný následok, a to možnosť odstúpiť od zmluvy podľa § 49 OZ, a to za predpokladu, že je splnená aj ďalšia podmienka, a to, že zmluva bola uzavretá za nápadne nevýhodných podmienok, čo by žalobca musel relevantným spôsobom preukázať. V danom prípade žalobca tento inštitút zrušenia zmluvy nevyužil. Súd prvej inštancie nedospel k záveru o tom, že žalobca trpel duševnou poruchou, ktorá ho robila na právny úkon, t.j. na uzavretie kúpnej zmluvy, neschopným. Žalobca v trestnej veci, v ktorej bol obvinený, riadne spolupracoval. Dňa 28.2.2014, teda len o štyri dni po podpise zmluvy, sa žalobca osobne zúčastnil konania o dohode o vine a treste na Okresnej prokuratúre v Skalici, kde sa vyjadril, že súhlasí s návrhom prokurátora ohľadom druhu a výmery trestu a trest prijal, zápisnicu osobne podpísal. Následne sa dňa 23.4.2014 osobne zúčastnil verejného zasadnutia konaného na Okresnom súde Skalica, ktorého predmetom bolo rozhodnutie o návrhu na schválenie dohody o vine a treste obvineného. Rozsudok OS Skalica sp. zn. 4T/23/2014 zo dňa 23.4.2014, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste uzavretú medzi Okresnou prokuratúrou Skalica a obvineným (žalobcom) nadobudol právoplatnosť dňa 23.04.2014. Spôsobilosť žalobcu byť riadnym účastníkom trestného konania nikto nespochybnil. Z prepúšťacej správy z Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela v Pezinku mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca bol hospitalizovaný od 15.09.2013 do 11.10.2013, s diagnózou F99 bližšie nešpecifikovaná duševná porucha. Z Lekárskej správy Soc. poisťovne pob. Senica zo dňa 6.10.2015 a Odborného posudku o invalidite žalobcu mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca bol uznaný invalidným, s konštatovanou chorobou Reakcia na ťažký stres a adaptačné poruchy F43, Depresívne epizódy F32, Poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím sedatív a hypnotik F13, pričom začiatok invalidity bol určený ku dňu 22.12.2014. Ani táto lekárska správa, ktorá síce konštatovala duševné choroby u žalobcu, avšak začiatok invalidity bol určený až ku dňu 22.12.2014, pričom kúpnu zmluvu žalobca uzatvoril dňa 24.1.2014, nebola jednoznačným dôkazom preukazujúcim duševnú chorobu žalobcu, ktorá ho robila pre uzavretie kúpnej zmluvy neschopným. Žalobca tak neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení o duševnej poruche, pre ktorú nebol spôsobilý uzavrieť kúpnu zmluvu. V súvislosti s argumentáciou v zmysle § 39 OZ žalobca v konaní neprodukoval dôkaz svedčiaci jeho tvrdeniu, že hodnota nehnuteľnosti je 600.000 €, ani nenavrhol vykonať dôkaz na zistenie ceny nehnuteľnosti, i keď ho súd prvej inštancie na predloženie dôkazov viackrát vyzýval. Dôkazným prostriedkom o všeobecnej cene nehnuteľností by mohol byť iba znalecký posudok, ktorý však žalobca v konaní nepredložil. Podľa ustálenej judikatúry neprimerané protiplnenie bez ďalšieho nemožno považovať za rozporné s dobrými mravmi, k vyhláseniu rozpornosti s dobrými mravmi musia v zmluvnom procese pristúpiť ešte ďalšie vady (rozsudok NS ČR sp. zn. 30 Cdo 1776/2007, rozsudok NS ČR sp. zn. 30 Cdo 21/2012). Súd prvej inštancie počas konania viackrát vyzýval strany sporu, prípadne ich zástupcov, aby súdu prvej inštancie oznámili aké navrhujú vykonať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Bolo tomu tak na pojednávaní konanom dňa 2.3.2017, kedy súd prvej inštancie uložil právnym zástupcom strán povinnosť v lehote 10 dní navrhnuť dôkazy, na pojednávaní dňa 27.4.2017 súd prvej inštancie určil lehotu 14 dní na navrhnutie dôkazov, na pojednávaní konanom dňa 13.06.2017, kedy súd prvej inštancie vyzval strany sporu na navrhnutie dôkazov v lehote 14 dní a naposledy na pojednávaní konanom dňa 8.3.2018, kedy súd prvej inštancie uplatnil sudcovskú koncentráciu konania a uložil stranám sporu lehotu 30 dní na navrhnutie resp. predloženie dôkazov

na preukázanie svojich tvrdení. Právny zástupca žalobcu súdom prvej inštancie stanovenú lehotu nedodrжал, keď až svojim podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 21.06.2018, teda skoro tri roky po podaní žaloby na súd prvej inštancie, navrhol znalecké dokazovanie vo veci skúmania duševného stavu žalobcu vo vzťahu k uzavretej kúpnej zmluve, a to v čase vykonania úkonu a znalecké dokazovanie na určenie hodnoty nehnuteľností v čase podpisu kúpnej zmluvy. Súd prvej inštancie na procesný úkon strany sporu neprihliadol a to z dôvodu, že vykonanie znaleckého dokazovania by znamenalo pribratie dvoch znalcov, z odboru zdravotníctvo - odvetvie psychiatra a znalca na oceňovanie nehnuteľností, čím by sa konanie značne predĺžilo a vyžadovalo by to nariadenie ďalšieho pojednávania a taktiež z dôvodu, že procesný úkon nebol uplatnený v lehote, ktorú určil súd prvej inštancie (do 8.4.2018), pričom žalobca pred súdom prvej inštancie neuviedol žiadne skutočnosti, pre ktoré nebolo možné navrhnúť prostriedky procesného útoku včas. Znalecké dokazovanie v zmysle § 207 ods. 1 C.s.p. v sporovom konaní je možné nariadiť len na návrh. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie uplatnil sankciu predpokladanú v § 153 ods. 2 a 3 C.s.p. a na navrhnuté prostriedky procesného úkonu (vykonanie znaleckého dokazovania) neprihliadol. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešným žalovaným súd prvej inštancie priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podal žalobca odvolanie v celom rozsahu. Svoje odvolanie odôvodnil poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), e), f), h) CSP. V odvolaní zhrnul stručne skutkový stav. Nakoľko sa v prejednávanej veci jedná o absolútnu neplatnosť právneho úkonu, žalobca je toho názoru, že súd prvej inštancie mal nariadiť znalecké dokazovanie vo veci skúmania duševného stavu žalobcu v čase podpisu kúpnej zmluvy. Žalobca navrhol nariadiť a vykonať znalecké dokazovanie, avšak toto nebolo vykonané. V takýchto prípadoch musí súd autoritatívne nariadiť odborný posudok, ktorý je potrebný k rozhodnutiu (viď napr. rozsudok Krajského súdu Trenčín 19Co/93/2011). Žalobca v konaní pred súdom prvého stupňa preukázal listinnými dôkazmi vážne duševné poruchy, kvôli ktorým bol v minulosti (aj v období uzavretia kúpnej zmluvy) viackrát hospitalizovaný. Žalobca aj v súčasnosti trpí ešte psychickými problémami, na ktoré sa lieči, a preto je jeho prítomnosť pred súdom náročné zabezpečiť. Z poslednej lekárskej prepúšťacej správy vyplýva, že žalobca trpel na adaptačnú poruchu (F43), disociačnú amnéziu (F440) a zmiešanú a inú poruchu osobnosti (F61). Upriamil pozornosť na nález Ústavného súdu Českej republiky ÚS 173/13 zo dňa 20.8.2014, ktorý v bode 27 konštatuje, že dôkazný štandard nesmie byť v prípade posudzovania duševného stavu pri hodnotení neplatnosti právneho úkonu urobeného v duševnej poruche natoľko vysoký, aby aplikáciu tohto inštitútu neprímerane zaťažoval, či fakticky znemožňoval. V súdnom spise bol založený znalecký posudok zo dňa 12.1.2018 (v trestnej veci ORP-59/VYS-SI-2017 obv. I. X.), ktorého účelom nebolo posudzovanie duševného vzťahu žalobcu vo vzťahu k uzatvoreniu kúpnej zmluvy, teda k jeho spôsobilosti na tento právny úkon, ale pre účely trestného konania (t.j. § 23 Trestného zákona) vo vzťahu k určeniu príčetnosti, resp. nepríčetnosti žalobcu v čase spáchania trestného činu. Posudzovanie spôsobilosti na právne úkony (§ 8 a nasl. OZ) nemožno zamieňať s okolnosťou vylučujúcou trestnú zodpovednosť. Osoba, ktorá je príčetná pre účely trestného konania môže byť obmedzená ba dokonca aj pozbavená spôsobilosti na právne úkony v súkromnoprávných vzťahoch. Závery z tohto znaleckého posudku sú preto nepoužiteľné pre rozhodnutie vo veci samej, aj keď popisujú aj v súčasnosti nie úplne najlepší zdravotný stav žalobcu. Ako ďalší dôvod neplatnosti právneho úkonu označil žalobca jeho rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ. Žalobca preukázal v konaní svoju tieseň, rozumovú nevypselosť a dôverčivosť v čase podpisu kúpnej zmluvy vo vzťahu k žalovanému v 1. rade, ktorý túto situáciu využil za účelom získania nehnuteľnosti za neprímerane nízku cenu. Za účelom overenia tohto tvrdenia žalobca rovnako žiadal nariadiť znalecké dokazovanie, avšak toto vykonané rovnako nebolo. Podľa slovenského práva môže byť konštatovaná neplatnosť na základe nepomeru v plneniach ale zároveň je potrebné identifikovať aj element procedurálnej nerovnosti v kontraktačnom procese. Podľa právnej teórie nemožno vylúčiť, že napriek existencii špeciálnej skutkovej podstaty úžery podľa § 39a bude výnimočne potrebné aplikovať na skutkové okolnosti nespádajúce pod § 39a aj generálnu klauzulu § 39. Mal za to, že tento prípad je práve ten, kedy sa táto klauzula má aplikovať, nakoľko boli splnené kumulatívne znaky tiesne, rozumovej nevypselosti a dôverčivosti (procedurálne vada kontraktačného procesu) a nápadne nevýhodných podmienok (materiálny nepomer). Žiadal, aby odvolací súd po doplnení potrebného dokazovania napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností uvedených v žalobe a žalovaným 1/-3/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia. Alternatívne navrhol, aby súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, s tým, že o náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie rozhodnutím vo veci samej.

3. Vyjadrenie k odvolaniu podali žalovaní 1/, 2/ a 3/. Vo vyjadrení uviedli, že rozsudok Okresného súdu Skalica považujú za vecne správny, vychádzajúci zo správneho právneho posúdenia veci, a správnych skutkových zistení na základe vykonaných dôkazov. Odvolanie žalobcu považovali za nedôvodné bez existencie zákonných dôvodov k jeho podaniu. Namietli existenciu príliehavého odvolacieho dôvodu, a to s poukazom na to, že súd žalobcu niekoľkokrát vyzýval na označenie a navrhnutie dôkazov preukazujúcich uplatňovaný nárok, konkrétne uznesením na pojednávaní dňa 2.3.2017, uznesením na pojednávaní dňa 27.4.2017, uznesením na pojednávaní dňa 13.6.2017 a naposledy na pojednávaní dňa 8.3.2018, kedy súd zároveň uplatnil sudcovskú koncentráciu konania a poskytol dodatočnú primeranú lehotu na navrhnutie dôkazov v lehote 30 dní. Žalobca neuplatnil včas prostriedky procesného útoku, čím sám zapríčinil vlastný nezdar v konaní a nesie za to plnú zodpovednosť. Z dôkazov vykonaných v konaní nevyplýva a nebol preukázaný žiadny zákonný dôvod, ktorý by spôsobil neplatnosť právneho úkonu v zmysle ust. § 37, § 38, § 39. V konaní nebolo preukázané, že by pri uzatváraní právneho úkonu chýbala niektorá z vôľových zložiek, teda, že by úkon nebol urobený slobodne a vážne, zároveň tiež nemožno vyhodnotiť predmetný úkon ako neurčitý, či nezrozumiteľný, navyše ak sa jednalo o vkladu schopnú listinu. V konaní nebolo zároveň žalobcom preukázané, že by v dobe napádaného právneho úkonu trpel duševnou poruchou, a už vôbec nie takou duševnou poruchou, ktorá ho robila na tento právny úkon neschopným. Naopak zo spisového materiálu jednoznačne vyplýva, že žalobca sám uvedenú nehnuteľnosť ponúkal niekoľko mesiacov tiež prostredníctvom realitnej kancelárie, napokon sám oslovil vtedajšieho kupujúceho k uzatvoreniu predmetnej zmluvy, ktorú nechal sám vypracovať a na obsahu ktorej sa sám aktívne podieľal s vtedajšou manželkou p. X.. Neplatnosť právneho úkonu žalobca namieta len na základe toho, že mal byť žalobca v čase podpisu zmluvy PN, čo podľa ustálenej judikatúry nie je dôvodom neplatnosti právneho úkonu. V konaní nebol prezentovaný ani dôkaz o tom, že by bol žalobca zbavený spôsobilosti k právnym úkonom. Ani zo znaleckých posudkov v konaní 4T 23/2014 (OS Skalica), vyhotovených pre obdobie tesne pred podpisom predmetnej zmluvy, nebolo preukázané, že by žalobca trpel takou duševnou poruchou, ktorá by ho robila na daný úkon nespôsobilým. V konaní žalobca len prezentoval jeho osobné neodborné názory, účelovo zamerané pre jeho prospech, naopak žalovanými boli prezentované dôkazy preukazujúce, že žalobca bol spôsobilý a neobmedzený k urobeniu predmetného úkonu. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny, a aby zaviazal žalobcu k náhrade trov konania v celom rozsahu.

4. Repliku podal žalobca. V replike uviedol, že sa pridrižiava odvolania zo dňa 3.7.2018. Žalobca od začatia konania uvádzal, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy trpel duševnou poruchou a zmluvu uzatváral v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Žalobca počas konania listinnými dôkazmi (lekárskymi správami) spochybnil svoju spôsobilosť na uzavretie kúpnej zmluvy. Je pochopiteľné, že jeho vyjadrenia sa zakladajú na jeho vnútornom laickom vnímaní obdobia vrátane obdobia uzavretia kúpnej zmluvy (výpadky pamäte, neschopnosť uvažovať, a pod.), nakoľko žalobca nie je odborne spôsobilý na posúdenie svojho zdravotného stavu, vrátane identifikovania duševných porúch. Tak, ako žalobca vo svojom odvolaní poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 19Co/93/2011, takýmito odborným znalosťami nedisponujú ani žalovaní, prípadne svedkovia ako ani súd. Preto bolo na mieste nariadiť znalecké dokazovanie autoritatívne zo strany súdu prvého stupňa, keďže na zistenie skutkového stavu veci, bolo nevyhnutné vychádzať z odborných znalostí. Každopádne, žalobca toto znalecké dokazovanie aj sám navrhol a bol pripravený poskytnúť maximálnu súčinnosť v predmetnej veci. Žiadal, aby odvolací súd po doplnení potrebného dokazovania napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností uvedených v žalobe a žalovaným uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia. Alternatívne navrhol, aby súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, s tým, že o náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie rozhodnutím vo veci samej.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou - stranou sporu (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP) po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 2C/189/2015 je určenie, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností evidovaných v súčasnosti na liste vlastníctva č. XXXXX, Okresným

úradom Skalica, okres Skalica, obec G., k.ú. G., a to: a) parcela reg. „C“ s parc. č. 4137 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 2010 m², b) stavba - výrobná hala pekárenská so súp. č. XXX postavená na pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. 4137 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 2010 m² a náhrada trov konania.

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu a žalovaným priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

8. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu sa potom žiada dodať už len nasledovné odôvodnenie.

9. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie mal nariadiť znalecké dokazovanie vo veci skúmania duševného stavu žalobcu v čase podpisu kúpnej zmluvy, je na mieste uviesť, že ustanovenie § 185 CSP v zásade neumožňuje vykonávať dôkazy bez návrhu podaného stranou sporu, pričom v zmysle § 207 ods. 1 CSP znalecké dokazovanie v sporovom konaní je možné nariadiť len na návrh. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 19Co/93/2011 zo dňa 29.3.2012 bol vydaný ešte za účinnosti O.s.p., pričom dňa 1.7.2016 nadobudol účinnosť nový procesný kódex - CSP, a teda uvedené rozhodnutie nemá pre preskúmaný prípad žiadnu relevanciu.

10. K odvolaciemu argumentu žalobcu, že žalobca navrhol nariadiť a vykonať znalecké dokazovanie, avšak toto nebolo vykonané, je nevyhnutné sa vyjadriť, že súd prvej inštancie viac krát vyzýval žalobcu na pojednávaní (dňa 2.3.2017 na č.l. 101, dňa 27.4.2017 na č.l. 106, dňa 13.6.2017 na č.l. 118, dňa 8.3.2018 na č.l. 155-156), aby navrhol dôkazy na podporu svojich tvrdení, na čo určil primerané lehoty, ktoré uplynuli márne. Vzhľadom na aplikáciu sudcovskej koncentrácie konania v zmysle § 153 ods. 2 CSP na pojednávaní zo dňa 8.3.2018 (č.l. 155-156) žalobca nepodal návrh na vykonanie dôkazov podaním zo dňa 20.6.2018 doručeným súdu prvej inštancie dňa 21.6.2018 (č.l. 182) včas.

11. K odvolacej námietke žalobcu, že žalobca v konaní pred súdom prvého stupňa preukázal listinnými dôkazmi vážne duševné poruchy, kvôli ktorým bol v minulosti (aj v období uzavretia kúpnej zmluvy) viackrát hospitalizovaný, je potrebné konštatovať, že z uvedených dôkazov nevyplýva, že by žalobca nebol spôsobilý na právne úkony v čase uzavretia kúpnej zmluvy zo dňa 24.1.2014.

12. K odvolaciemu argumentu žalobcu, že v súdnom spise založený znalecký posudok zo dňa 12.1.2018 (v trestnej veci ORP-59/VYS-SI-2017 obv. I. X.) bol len pre účely trestného konania (t.j. § 23 Trestného zákona) vo vzťahu k určeniu príčetnosti, resp. nepríčetnosti žalobcu v čase spáchania trestného činu, je na mieste uviesť, že bolo úlohou žalobcu predložiť alebo označiť včas relevantné dôkazy na podporu jeho tvrdení, ktorú povinnosť si žalobca nesplnil.

13. K odvolacej námietke žalobcu, že ďalším dôvodom neplatnosti právneho úkonu je jeho rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, je potrebné sa vyjadriť, že dobré mravy je nevyhnutné vykladať ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, ktoré zodpovedá základným, v spoločnosti prevládajúcim morálnym zásadám. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 2Cdo/99/2009 zo dňa 25.5.2010) Tu je dôležité zdôrazniť, že žalobca nepreukázal, že by kúpna zmluva zo dňa 24.1.2014 bola v rozpore s obvyklým, poctivým a spravodlivým správaním.

14. K odvolaciemu argumentu, že bolo potrebné aplikovať generálnu klauzulu § 39 OZ s poukazom na splnenie kumulatívnych znakov tiesne, rozumovej nevypselosti a dôverčivosti (procedurálne vada kontraktáčného procesu) a nápadne nevýhodných podmienok (materiálny nepomer), je dôležité vysvetliť, že v zmysle § 49 Občianskeho zákonníka účastník, ktorý uzavrel zmluvu v tiesni za nápadne

nevýhodných podmienok, má právo od zmluvy odstúpiť, ale v preskúvanom prípade žalobca nepreukázal, že by odstúpil od kúpnej zmluvy zo dňa 24.1.2014. Okrem toho právny inštitút odstúpenia od zmluvy nemožno zamieňať s právnym inštitútom neplatnosti zmluvy.

15. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

16. Žalovaní 1/, 2/, 3/ majú voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaní 1/, 2/, 3/ boli v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešní.

17. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).